

**Мектепке дейінгі білім
беруді ваучерлік
қаржыландыру**

ВАУЧЕРЛІК ҚАРЖЫЛАНДЫРУДЫ ІСКЕ АСЫРУ

- Әлеуметтік әмиянды енгізу және мектепке дейінгі және қосымша білім беруді ваучерлік қаржыландыру жобаларын іске асыру мәселелері жөніндегі кеңестің хаттамасы
2025 жылғы 29 мамырдағы Қазақстан Республикасы Президентінің көмекшісі Т. Б. Дүйсенова
«Мектепке дейінгі ұйымдарда ваучерлік қаржыландыруды іске асыру туралы білім беру»
- Қазақстан Республикасы Білім министрлігінің бұйрығы
2024 жылғы 30 желтоқсандағы №372 Білім министрі Г. Бейсембаев
«Білім беру қызметтерін алушылар бойынша ваучерлік қаржыландыруды ескере отырып, мектепке дейінгі тәрбие мен оқытуға мемлекеттік білім беру тапсырысын орналастыру жөніндегі пилоттық жобаның кейбір мәселелері туралы»
- Ақмола облысы әкімдігінің қаулысы
2025 жылғы 30 шілдедегі №А-7/400 Ақмола облысының әкімі М. Ахметжанов
11 тармақ
«Ақмола облысының білім басқармасы» ММ ағымдағы жылдың тамыз айынан бастап Ақмола облысында білім беру қызметтерін алушылар бойынша ваучерлік қаржыландыруды ескере отырып, мектепке дейінгі тәрбие мен оқытуға мемлекеттік білім беру тапсырысын орналастырсын».

ЖОБАНЫ ІСКЕ АСЫРУ ҮШІН ҚАЖЕТТІ ҚҰЖАТТАР

01

«Білім беру қызметтерін алушылар бойынша дербестендірілген қаржыландыруды ескере отырып, мектепке дейінгі тәрбие мен оқытуға мемлекеттік білім беру тапсырысын орналастыру жөніндегі пилоттық жобаның кейбір мәселелері туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 30.12.2024 жылғы № 372 бұйрығымен келесі құжаттар бекітілген:

- Білім беру қызметтерін алушылар бойынша ваучерлік қаржыландыруды ескере отырып, мектепке дейінгі тәрбие мен оқытуға мемлекеттік білім беру тапсырысын орналастыру бойынша пилоттық жобаны жүргізу алгоритмі;
- Білім беру қызметтерін алушылар бойынша ваучерлік қаржыландыруды ескере отырып, мектепке дейінгі тәрбие мен оқытуға мемлекеттік білім беру тапсырысын орналастыру бойынша пилоттық жобаны өткізудің жоспар-кестесі;
- Өңірлердің мектепке дейінгі білім беруді ваучерлік қаржыландыру жөніндегі пилоттық жобаға көшу кестесі

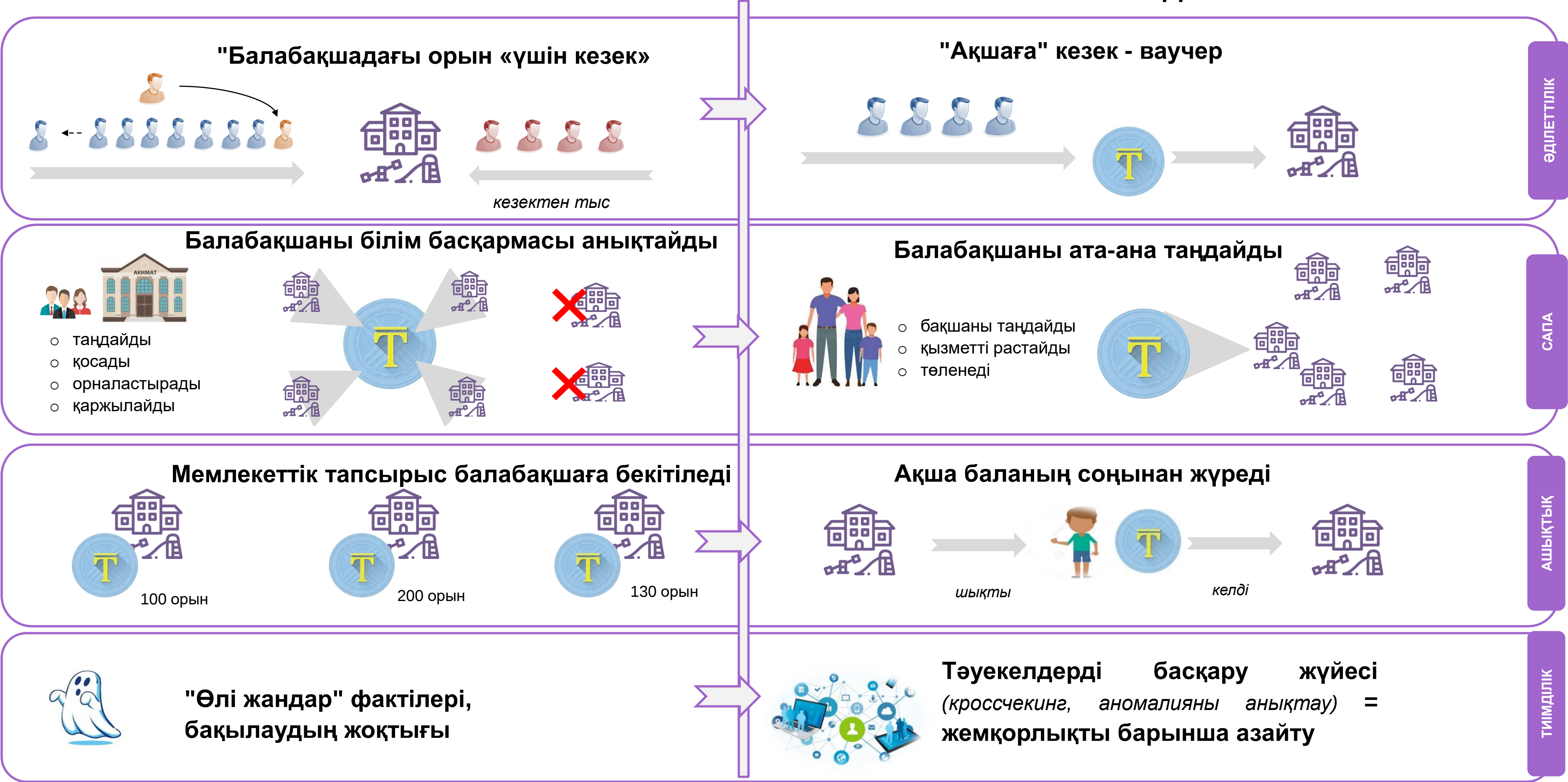
02

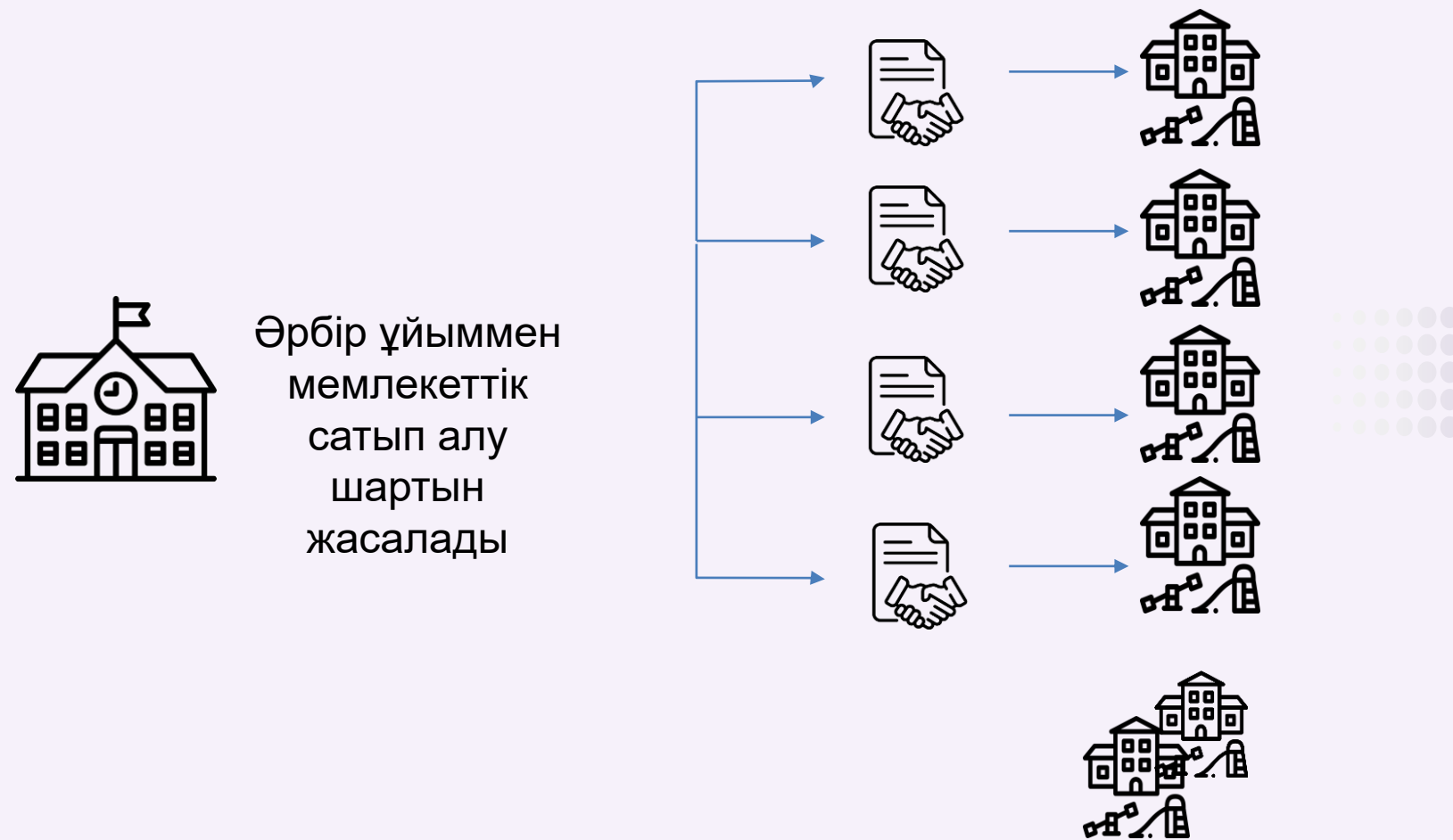
Бекітілген тәртіптер:

- ✓ Балабақшаға жіберу үшін балаларды (6 жасқа дейін) кезекке қою
- ✓ Ваучерлерді бөлу
- ✓ Құжаттарды және балаларды қабылдау
- ✓ Көрсетілетін қызметті алушылар контингентін қалыптастыру
- ✓ Балабақшалардың тізімін қалыптастыру
- ✓ Ваучерлік қаржыландыруды ескере отырып, мемлекеттік тапсырысты орналастыру кезінде Пилоттық жобаға қатысушылардың іс-қимылы

БҰРЫН:

БОЛАДЫ:

КЕМШІЛІКТЕР:

- ❖ балабақшадағы "орын" қаржыландырылады
- ❖ әр ұйыммен жеке шарт жасалады
- ❖ қабылданған міндеттемелердің көлемін өзгерту бойынша қиындықтар (контингент кем жағдайда мемтапсырыс жедел бөлінбейді)

АРТЫҚШЫЛЫҚТАР:

- ❖ мектепке дейінгі ұйымға мемлекеттік тапсырысты бекітудің болмауы
- ❖ еңбек шығынын қысқарту
- ❖ бір бақшадан басқа бақшаға балалардың еркін өтуі және артынан қаржының келуі
- ❖ жаңа бақшалардың еркін кіруі
- ❖ барлық ақпараттық базаларын пайдалана отырып бақылау жүргізу

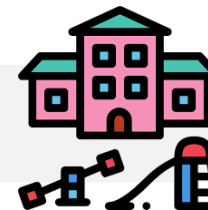
МДҰ күн сайын келу картасын толтырады

ББ айдың 15-күнгі табель негізінде өзінің АЖ-да есеп жасайды

ББ өзінің АЖ-да әрбір бақша үшін кіруге рұқсат береді

білім бөлімінің ақпараттық жүйесіндегі өз кабинетінде мектепке дейінгі білім беру есептеуді келіседі/қабылдамайды

ИЯ

ББ актіні бекітеді

ДО ЭСФ қойылады

ББ төлем жасайды

ЖОҚ

МДҰ бақша ЖАО АЖ-да табельді пысықтайды

ББ Түзетілген табель бойынша есеп жасайды

Табель 1-ден 15-ке дейін нақты келу бойынша, 15-нен айдың аяғына дейін болжам бойынша қалыптастырылады

Келесі айдың 1-нен 10-ға дейін ата-ана табельге қол қояды
Өткен айға қайта есептеу жүргізіледі

ВАУЧЕР ҚАРЖЫЛАНДЫРЫЛУ ЖАҒДАЙЛАРЫ:

01

Баланың нақты келуі

02

Баланың ауырғаны туралы парақтын болуы/ата-анасының демалысына өтініштің (60 күн) болуы

03

Ағымдағы күнтізбелік жыл ішінде 40 жиынтық күннен аспайтын баланың болмауы

ОРЫН АЛУ ҮШІН БАЛА КЕЗЕККЕ ТҰРАДЫ

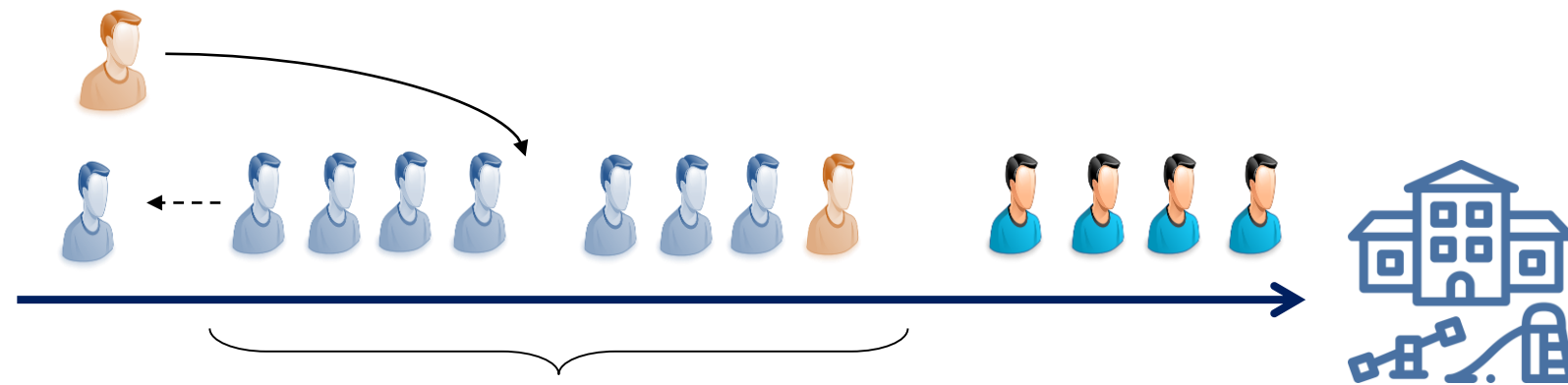
Жалпы кезек

Басым санаттар (мүгедектер, жетімдер, көп балалы және т.б.)

Кезектен тыс (әскери, ҰҚК және т.б.)

Бөлу 1:3

(1 басым санаттан : 3 жалпы кезектен)

БАЛА ВАУЧЕР АЛУ ҮШІН КЕЗЕККЕ ТҰРАДЫ

**ЖАСЫНА ЖӘНЕ ӨЛЕУМЕТТІК МӘРТЕБЕСІНЕ ҚАРАЙ
КЕЗЕК:**

- өтініштер 21 санатқа бөлінеді;
- әр санаттың өз кезегі бар;
- мемлекеттік тапсырыс итерациялармен бөлінеді (кезеңдер);
- жылына бір рет кезек өзектендіріледі

әскери қызметкерлердің балалары

ерекше білім беру қажеттіліктері
бар балалар

педагогтардың балалары

5 жастағы балалар

Санат нөмірі	Санаттың сипаттамасы	Санаттың салмағы
1	Әскери қызметкерлердің, арнайы мемлекеттік органдардың, құқық қорғау органдарының, фельдъегерлік қызмет қызметкерлерінің балалары, 5 жасқа толған	3
2	Әскери қызметкерлердің, арнайы мемлекеттік органдардың, құқық қорғау органдарының, фельдъегерлік қызмет қызметкерлерінің балалары, 2 мен 5 жас аралығында	2
3	Мүмкіндігі шектеулі балалар, 2 жастан жоғары, жалпы білім беретін балабақшаларға	2
4	5 жасқа толған, ата-анасының бірінде мүгедектігі бар балалар	2
5	2 мен 5 жас аралығындағы, ата-анасының бірінде мүгедектігі бар балалар	2
6	5 жасқа толған, мүгедек баланы тәрбиелеп отырған отбасылардың балалары	2
7	2 мен 5 жас аралығындағы, мүгедек баланы тәрбиелеп отырған отбасылардың балалары	2
8	5 жасқа толған, ата-ана қамқорлығынсыз қалған балалар, жетім балалар	1
9	2 мен 5 жас аралығындағы, ата-ана қамқорлығынсыз қалған балалар, жетім балалар	1
10	5 жасқа толған, көпбалалы отбасындағы балалар	1
11	2 мен 5 жас аралығындағы, көпбалалы отбасындағы балалар	1
12	5 жасқа толған, педагогтардың, медициналық қызметкерлердің балалары	1
13	2 мен 5 жас аралығындағы, педагогтардың, медициналық қызметкерлердің балалары	1
14	кезекте тұрған, жасы бойынша 5 жасқа толған балалар	1
15	кезекте тұрған, жасы бойынша 5 жасқа толған егіз балалар	1
16	2 мен 5 жас аралығындағы егіз балалар	1
17	МДҰ қатарынан кемінде 6 ай қатарынан барған кезде 2 жастан 6 жасқа дейінгі коммерциялық негізде МДҰ-ға баратын балалар	1
18	кезекте тұрған, жасы бойынша 4 жасқа толған балалар	1
19	кезекте тұрған, жасы бойынша 3 жасқа толған балалар	1
20	кезекте тұрған, жасы бойынша 2 жасқа толған балалар	1
21	жасы бойынша 1 жасқа толған балалар немесе одан кіші кезекте тұрған балалар	0

Кезекке қою күнтізбелік жылдың соңына дейін толық жасқа сәйкес жүзеге асырылады

Балаларды санаттар арасында ауыстыру 31 шілдеде жүзеге асырылады.
Санаттар бойынша кезек толық жойылған жағдайда, 1 қаңтарда жаңартуға жол беріледі

Әрбір санат бойынша кезек нөмірі жеке қалыптастырылады

Санаттың салмағына сәйкес ваучер бөлу

Жалпы білім беру кезегі

Жалпы
Санат бойынша (21 санат)

Санаторлық кезек

Әрбір балабақшаға жеке
Жасы бойынша

Арнайы кезек

Әрбір балабақшаға жеке
Жасы, түзету түрі, тілі бойынша
ПМПК қорытындысына сәйкес

Кезекке тұру үшін ата-ана не істеуі керек?

Ақпараттық жүйеде
өтініш береді

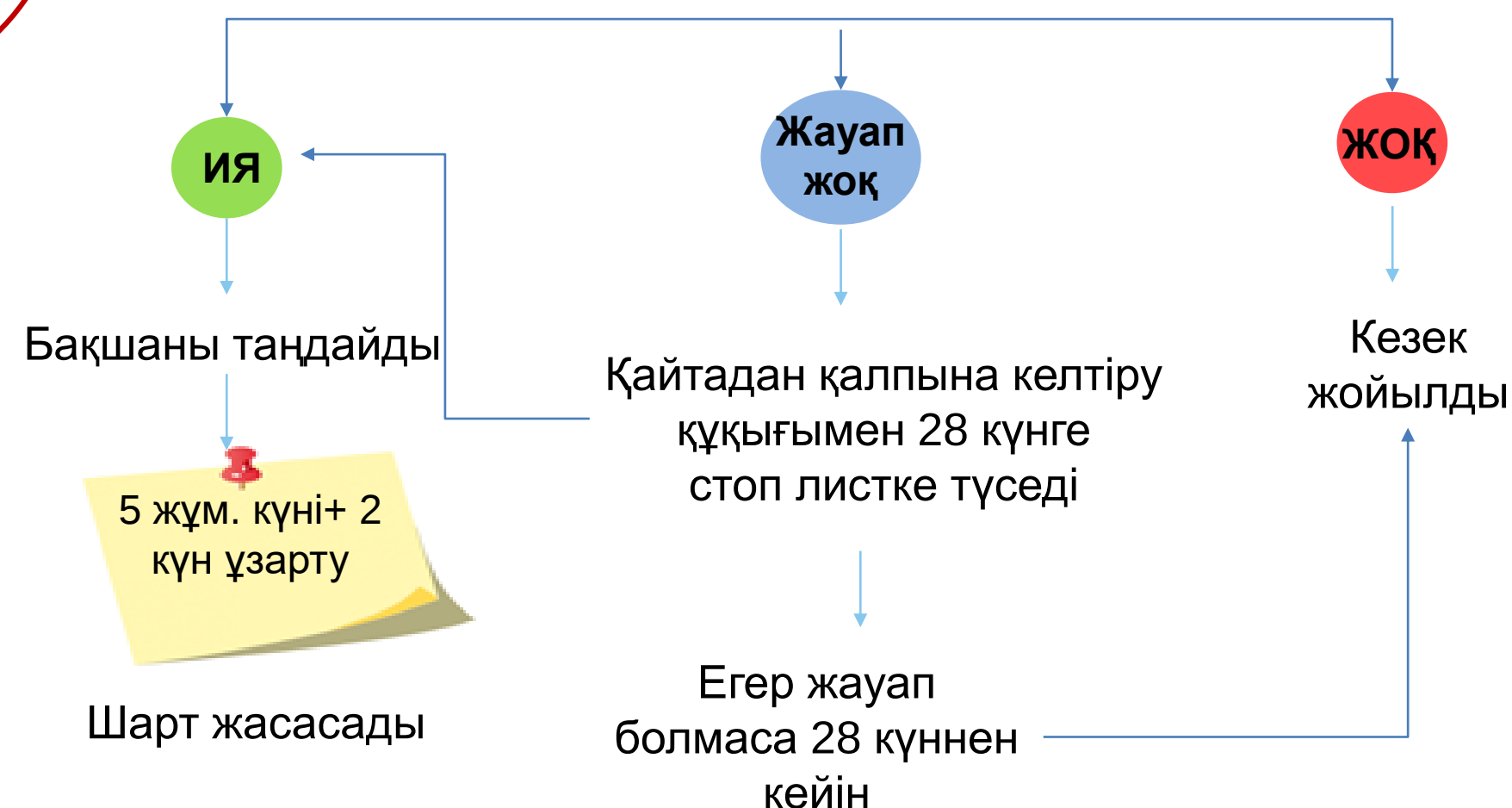

Ваучер берілуін
күтеді

Ата-ана ваучермен не істеуі керек?

Ваучерді 2 күн ішінде пайдалануға келісімін
растайды

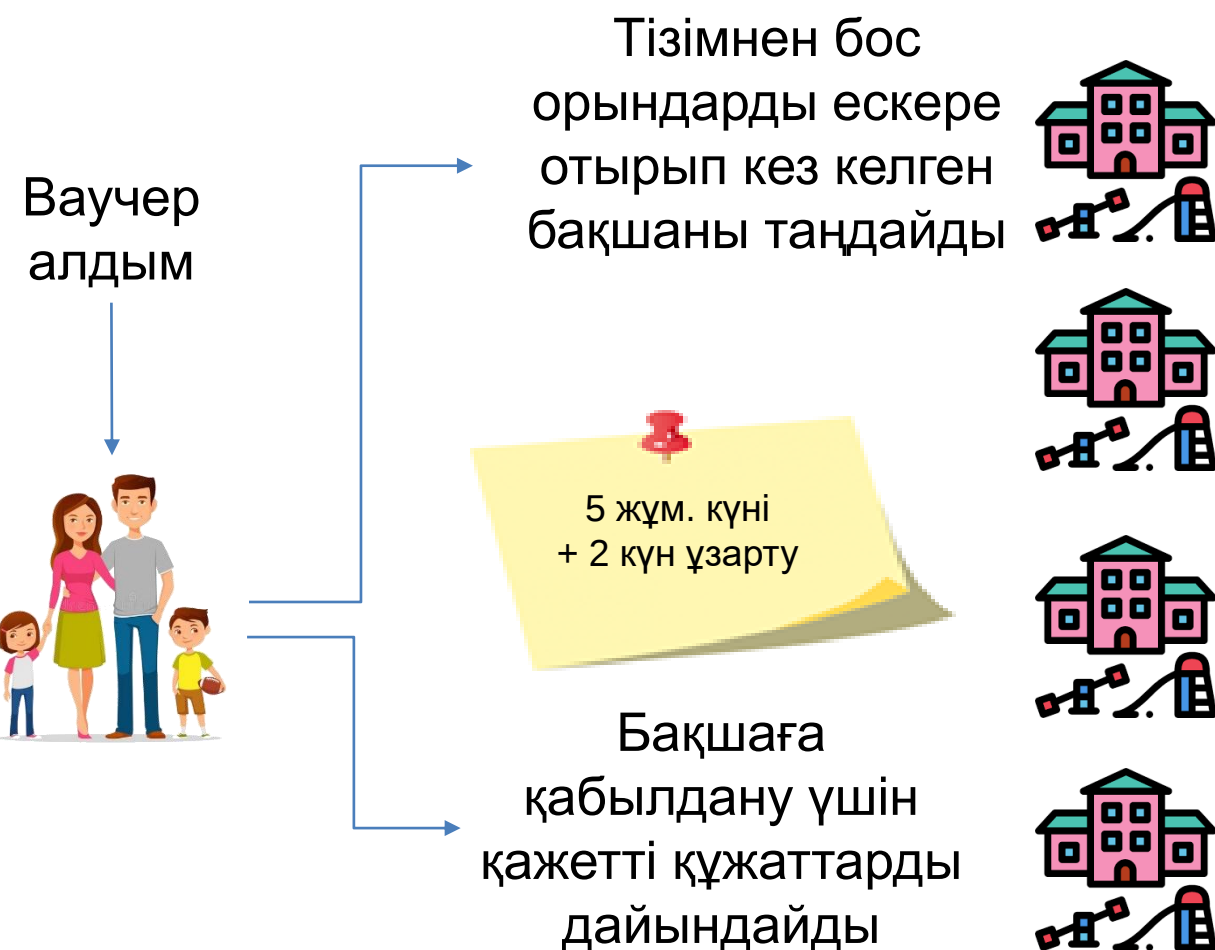

! Кезекке өтініштің күшін жою

- Осы немесе басқа аймақтағы баланы кезекке қоюды анықтау
- Мемтапсырыс шеңберінде ваучер бойынша қызмет көрсетілетін контингентінде баланың болуы
- Уақытша немесе тұрақты тіркеудің болмауы (*облыстық, республикалық маңызы бар қалалардың немесе Астананың агломерациясына жатқызылған елді мекенде тіркеу болған жағдайларды қоспағанда*)

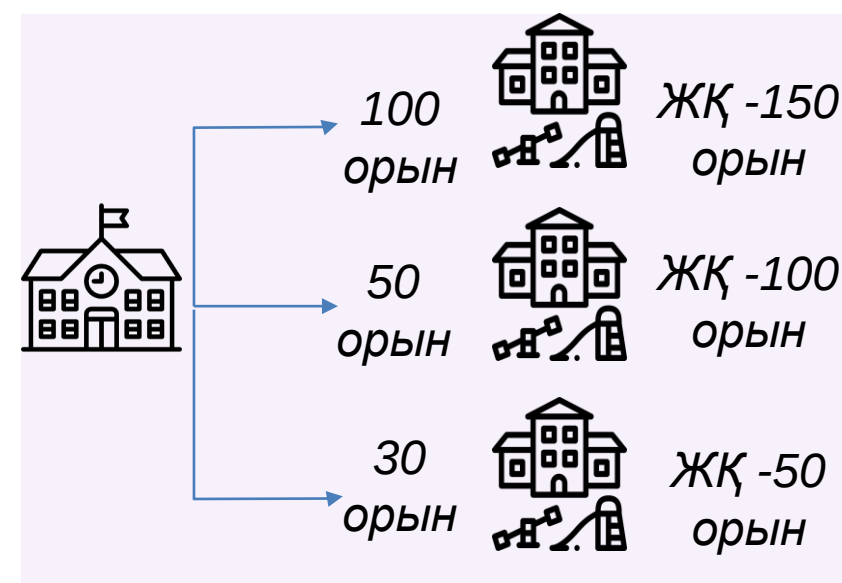
Ваучер алдым. Әрі қарай не істеу керек?

Бақшамен электрондық шарт жасасасыз

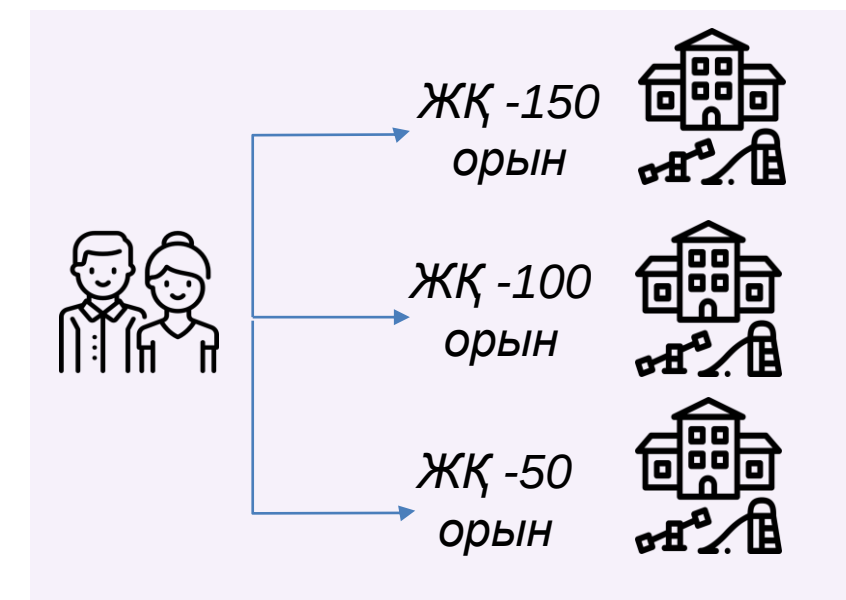
БҰРЫН:

Бақша бөлінісінде мемлекеттік білім беру тапсырысының көлемін ЖҚО айқындайды

БОЛАДЫ:

Балабақшалар жобалық қуаттылыққа сәйкес қатыса алады.
Балабақшаны ата-аналардың өздері таңдайды

Қалаған балабақшада бос орын болмаса не істеу керек

Ваучер алдым

Бақшада орын жоқ

Уақытша басқа балабақшаны таңдай алады

Қалаған бақшаның күту парағына тіркеледі

Бос орын пайда болған кезде шақыру жіберіледі және ата ана қалаған балабақшаға жазыла алады

Күту парағы не үшін қажет?

Күн сайын орындардың пайда болуын қадағаламау үшін
Тапшы бақтардағы бос орындардың кезектен тыс берілмеуі үшін

Күту парағын кім пайдалана алады?

Күту парағына ваучері бар және осы ваучер бойынша балабақшаға барған бала ғана кіре алады

Күту парағына қалай кіруге болады?

Электрондық өтінім беру қажет. Өтінім беру ата-ананың жеке кабинетінде қолжетімді

Күту парағы үшін қандай жеңілдіктер қарастырылған?

Барлық ваучерлер тең, жеңілдіктер жоқ. Бұрын күту парағына тұрған адам бірінші орынға ие болады. Өтініштер өтініш берілген күн мен уақыт бойынша автоматты түрде сұрыпталады

Ваучер мынадай жағдайларда жойылады:

- басқа елді мекенге көшу;
- баланың қайтыс болуы;
- қатарынан екі ай бойы қатысу табелін растамау;
- баланың ағымдағы күнтізбелік жыл ішінде дәлелді себепсіз 40 жиынтық күннен артық келмеуі

Қаржыландыруды тоқтата тұру

- оператор, тиісті органдар, білім беруді басқару органы бастамашылық жасаған, қызмет алушылардың контингенті бойынша мәліметтерді бұрмалау фактілерін анықтауға байланысты тексерулер жүргізу кезеңінде;
- бақшаны қызмет көрсетушілер тізімінен шығару.

Балаға қатысты қаржыландыруды тоқтата тұру

- басқа елді мекендердің контингентінде қайталануды анықтау,
- ваучердің күшін жою,
- ата-анасынан қызмет көрсетілмегені туралы мәліметтердің келіп түсуі

Жазғы жинақтау кезеңінде толық жинақталмау тәуекелін төмендету мақсатында МДҰ үшін қосымша құралдар

1

49 тармақ. Әр түрлі жастағы топтардағы топтардың толымдылығы бойынша өзгерістер енгізілді:

1) топта жас ерекшелігі екі түрлі балалар болған жағдайда:

- 1 және 2 жастағы – 15 баладан артық емес;
- **2 және 3 жастағы – 20 баладан артық емес;**
- **3 және 4 жастағы – 25 баладан артық емес;**
- **4 және 5 жастағы – 25 баладан артық емес;**

2) топта жас ерекшелігі үш түрлі балалар болған жағдайда:

- **2, 3, 4 жастағы – 25 баладан артық емес;**
- 3, 4, 5 жастағы – 25 баладан артық емес.

Жазғы жабдықтау алдында әртүрлі жастағы топтарды құру ұсынылады

Жинақталмау және қаржыландырылмау тәуекелін азайту мақсатында топтарды толтыруға мүмкіндік береді

2

50 тармақ. Егер ЖАО ЕБҚ бар әрбір балаға кемінде 3 есе жан басына шаққандағы норматив бөлінетіні анықталса, онда топты жинақтау кезінде ваучер ұстаушылардың саны 1:3 азаяды (ЕБҚ бар әрбір балаға – 3 ваучер ұстаушыға аз) **(ЖАО шешімі бойынша)**

3

10 тармақ. Барлық санаттар бойынша кезек толық қанағаттандырылған кезде бір жарым жасқа толған және одан асқан балаларға ваучер беруге жол беріледі.

1 шілдеден 31 шілдеге дейін жинақтау кезеңінде кемінде 30 (отыз) күн мерзімге демалыс себебінен уақытша болмаған балалардың орындарына балаларды қабылдауға жол беріледі, бұл ретте қаржыландыру жобалық қуаттан жоғары емес жүзеге асырылады

МДҰ:

ЖАО АЖ-да кететін және/немесе демалысқа кеткен балаларды белгілейді

МДҰ:

Ата-аналардан өтініштер жинайды және демалыстың басталуын көрсете отырып, ЖАО АЖ-да балалардың демалысын тіркейді

МДҰ:

ЖАО АЖ-да бос орындар (балалар кеткен/демалысқа кететін орындар) бойынша ақпаратты жариялайды

ЖАО ББ:

Бос орындарды жариялайды

ЖАО ББ:

Кезектегі балаларға арналған бос орындар туралы ақпаратты шығарады

МДҰ:

Балаларды қабылдайды

МДҰ:

Балаларды табельде белгілейді

ББ:

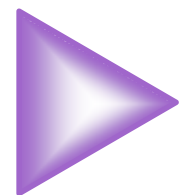
Жобалық қуаттан жоғары емес есеп айырысу және төлем жасайды

МДҰ:

1 тамызда балаларды шығаруды ескере отырып қайта топтастыруды жүргізеді және балалардың нақты санын жобалық қуатпен сәйкестендіреді

Қажетті шаралар:

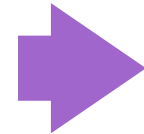
- МДҰ1 маусымға балалардың демалысы бойынша тізілімді қалыптастыру бойынша жұмыстарды аяқтау
- 1 маусымнан бастап балалардың демалысы бойынша ЖАО АЖ ақпарат енгізу
- МДҰ 1 маусымға шығаруға жоспарланған балалар тізілімін қалыптастыру жөніндегі жұмыстарды аяқтау
- 1 маусымнан бастап балаларды шығару бойынша ЖАО АЖ-ға ақпарат енгізу

01

Жылына бір рет өзінің ресми сайтында өнім берушілердің тізімін қалыптастыру үшін құжаттарды қабылдау туралы ақпаратты орналастырады

02

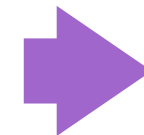
МДҰ ЖАО АЖ құжаттарды тіркейді

Нысан бойынша өтініш, бейнебақылау камераларының, дабыл түймесінің және дауыстық хабарлаудың болуы туралы ақпарат, тәрбиеленушілерді медициналық қамтамасыз етуді жүзеге асыруға арналған шарт, штаттық кестенің және педагогтардың білімі туралы құжаттарының көшірмелері, ғимаратты/үй-жайларды жалдау шартының көшірмесі (бар болса).

03

Құжаттарды ұсынғаннан кейін 5 жұмыс күні ішінде бар болуын және жарамдылығын тексеруді жүзеге асырады

ЖАО АЖ

- Қызметтің басталғаны және тоқтатылғаны туралы хабарлама
- Медициналық қызметке лицензия (3 және одан көп топтар)

ББ

- Заңды тұлғаны мемлекеттік тіркеу туралы анықтама
- Санитарлық-эпидемиологиялық талаптарға сәйкестігі туралы қорытынды
- Мемлекеттік кіріс органдарында қарыздың болмауы

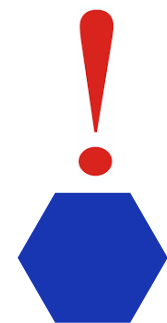
04

Сәйкестікті анықтау үшін балабақшаға шығу үшін комиссия құрайды

Комиссия бару нәтижелері бойынша талаптарға сәйкестігі/сәйкес еместігі туралы хаттама жасайды және тізімді қалыптастырады

Комиссия 3 жылда бір рет жоспарлы мониторинг жүргізеді

Тізімнен алып тастау

- жоспарлы мониторинг шеңберінде анықталған бұзушылықтардың жойылмауы;
- тексеру іс-шараларының нәтижелері бойынша балалардың саны бойынша дұрыс емес ақпарат беруді, бұрмалау фактісін анықтау;
- тіркелетін құжаттарды верификациялау қорытындылары бойынша деректердің дұрыс еместігі анықталған кезде;
- орналасқан жерін өзгерту (ғимаратты/үй-жайды ауыстыру) туралы хабарламаны ұсынбау.

1. Неге оператор ретінде «Қаржы орталығы» АҚ таңдалды?

Жауап: «Білім туралы» Заңға сәйкес «Қаржы орталығы» АҚ жан басына шаққандағы қаржыландыруға қатысушылардың қызметін үйлестіру жөніндегі оператор болып табылады.

2. Ваучер не береді?

Жауап: Ваучерлік қаржыландыру, бірінші кезекте, рәсімдік өзгерістерге бағытталған:

- 1) кезекке тұру түбегейлі өзгереді, енді бала «ақша» үшін кезекте тұрады және бос орындар әділ бөлінеді (бұрын тұрғандар тезірек алады). Бұдан басқа, «орын ұстау» және кезек нөмірін қайтару қағидаты алынып тасталды;
- 2) «субъективизм» элементтері алып тасталды. Енді ата-ана бақшаны таңдайды және ЖАО әрбір бақ бойынша мемлекеттік тапсырыс көлемін бекітпейді;
- 3) бақ өзінің жобалық қуаты шегінде ваучерге қатысады;
- 4) жаңа бақшатар барлық құжаттарды жиналған сәттен бастап бір жыл ішінде, яғни бюджеттен қосымша қаражат бөлінуіне қарамастан тізімге енгізілуі мүмкін. Бұл ретте конкурс деген алынып тасталады;
- 5) бала қайта кезекке тұрмай өз ваучерімен ауыса алады.

3. Егер бала басқа бақшаға көшсе, басқа бала қашан келеді?

Жауап: Балалар контингентін толықтыру:

- балалардың басқа балабақшалардан ауысып келуі. Бұл үшін «күту парағы» құралы жасалған;
- жаңа ваучерлердің бөлінуі.

4. Ваучер шеңберінде кезекте тұрған барлық балаларды қамту кепілдендіріле ме?

Жауап: Жоқ, ваучерді беру тек қана ЖАО-ның бекітілген бюджеті шегінде жүргізіледі

5. Ваучер банкте шот ашу арқылы беріле ме?

Жауап: Жоқ, ваучер 2 түрде іске асырылады: виртуалды және қаржылық. Виртуалды ваучер кезінде шот ашудың қажеті жоқ және қаражат бірден мектепке дейінгі ұйымға аударылады. Қаржылық ваучер кезінде ата-ана шот ашады және қаражат кейіннен бақшаға аудару үшін шотқа аударылады. Айта кететін, қаржылық ваучер тек ата-ананың ерік білдірген жағдайда ғана іске асырылады.

6. Жаңа бақшалар ваучерді қалай ала алады?

Жауап: Ақпараттандыру объектісінде өтініш пен құжаттарды орналастыру жеткілікті. Білім бөлімі тексереді және толық пакетті ұсынған жағдайда көшпелі комиссия бақшаға барып сәйкестігін қарайды. Комиссияның оң хаттамасынан кейін бақша тізімге ілінеді.

7. Төлем қалай жүзеге асырылады?

Жауап: 15-күнгі жағдай бойынша ЖАО-ның ақпараттық жүйесінен (мектепке дейінгі ұйымдардың қатысуынсыз) «Қаржы орталығы» АҚ ақпараттық жүйесіне табелі тартылады. Есеп айырысу 20 күнге нақты көрсетілген қызметтер бойынша және 10 күн ішінде болжамды есеп айырысу бойынша жүргізіледі. Келесі айда 1-15 күндері аралығында ата-аналардың қатысу табельдерін бекіту процесі жүзеге асырылады. 16 күні бекітілген табельдерді тарту және салыстыру жүргізіледі. Салыстырып тексеру қорытындылары ағымдағы айдың сомасын есептеу кезінде ескеріледі.

8. Ваучерлік қаржыландыру кезінде қандай тәуекелдер бар?

Жауап: Пилоттық жоба балалар ағыны байқалатын балабақшалардың жеткіліксіз қаржыландыру қаупі бар екенін көрсетті. Бұл ағын ұсынылатын қызмет сапасының төмендігімен байланысты. Тиісінше, олардың дамуына инвестиция салған және салыстырмалы түрде жоғары сапа деңгейіне ие бақшалар, керісінше, қаржыландыруды ұлғайта алды.

9. Балалардың қазіргі контингенті не болмақ?

Жауап: Балабақшаға мемлекеттік тапсырыс негізінде баратын барлық балалар автоматты түрде ваучерге ауысады.